

اثر پوشش خوراکی صمغ عربی حاوی اسانس آویشن شیرازی بر حفظ خصوصیات کیفی پسته تازه رقم احمدآقایی

مریم هاشمی^۱، احمد شاکر اردکانی^{۲*}، عبدالمجید میرزا علیان دستجردی^۳،

سید حسین میردهقان^۴

۱- دانشجوی دکتری، فیزیولوژی و فناوری پس از برداشت، دانشگاه هرمزگان، بندر عباس

۲- استادیار، پژوهشکده پسته، موسسه تحقیقات علوم باگبانی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، رفسنجان، ایران

۳- استادیار، گروه علوم باگبانی، دانشگاه هرمزگان، بندر عباس

۴- استاد، گروه علوم باگبانی، دانشگاه ولیعصر (عج) رفسنجان، کرمان

(تاریخ دریافت: ۹۷/۰۳/۲۳ تاریخ پذیرش: ۹۷/۱۱/۰۹)

چکیده

استفاده از پوشش زیست تخریب حاوی اسانس روی سطح میوه یک روش مؤثر بر کاهش مشکلات پس از برداشت و منجر به حفظ کیفیت محصول می شود. در این پژوهش، غلطت‌های مختلف صمغ عربی، ۶ درصد وزنی -حجومی (در ترکیب با غلطت‌های مختلف، ۰/۰۳ و ۰/۰۵ درصد وزنی -حجومی) اسانس آویشن شیرازی روی برخی خصوصیات کیفی میوه پسته تازه در طی ۳۶ روز انبارانی در دمای ۳±۱ درجه سانتی گراد بررسی شد. نتایج نشان داد که رشد کپک و مخمر و رشد باکتری‌های هوایی در نمونه‌های پوشش داده شده با غلطت صمغ عربی ۶ درصد حاوی اسانس آویشن شیرازی در دو سطح ۰/۳ و ۰/۵ درصد به طور معنی‌داری از سایر نمونه‌ها کمتر بود. همچنین افزودن اسانس آویشن شیرازی (۰/۳ و ۰/۵ درصد) در فرمولاسیون پوشش خوراکی صمغ عربی ۶ درصد باعث کاهش آب ازدست‌دهی میوه‌های تازه شد و به طور قابل توجهی کاهش وزن نمونه‌ها را کاهش داد. افزودن اسانس به پوشش صمغ عربی به طور معنی‌داری باعث حفظ کربوهیدرات، کلروفیل، ترکیبات فلئی و آنتی‌اکسیدانی مغز میوه‌های پوشش داده شد. بنابراین، استفاده از پوشش خوراکی صمغ عربی ۶ درصد حاوی اسانس آویشن (۰/۳ و ۰/۵ درصد) می‌تواند باعث حفظ کیفیت و افزایش دوره انباری میوه پسته تازه شود.

کلید واژگان: اسانس، پسته تازه، پوشش خوراکی، رشد کپک

*مسئول مکاتبات: shaker@pri.ir

۱- مقدمه

صمغ عربی نسبت به شاهد موجب حفظ ظرفیت آنتی اکسیدانی و کیفیت میوه و بهتر شدن خواص حسی و افزایش عمر انباری میوه شده است [۱۰]. در مقایسه با شاهد کاربرد صمغ عربی روی میوه خیار سبب کاهش آب از دستدهی میوه، حفظ سفتی و خصوصیات حسی میوه شده است [۱۱]. استفاده از صمغ عربی به عنوان پوشش روی میوه گوجه فرنگی نشان داد که غلظت ۱۰ درصد این پوشش نسبت به شاهد به طور مؤثری باعث حفظ سفتی، اسید قابل تیتر، مواد جامد محلول، مقدار آسکوربیک اسید، رنگ میوه و کاهش درصد فساد میوه شده است [۱۲]. در بین غلظت‌های ۵، ۱۰ و ۱۵ درصد صمغ عربی روی میوه لیمو شیرین، غلظت ۱۰ درصد صمغ در کاهش فساد میوه و تغییرات رنگ مؤثر بوده است [۱۳]. همچنین کاربرد پوشش خوراکی کیتوزان روی پسته تازه [۱۴] در افزایش ماندگاری و حفظ کیفیت میوه موثر بود در گزارش وانایی و همکاران [۱۴] نیز کاربرد پوشش ژل آلئه‌وار و کیتوزان و همچنین ترکیب ژل آلئه‌وار و کیتوزان نیز در افزایش ماندگاری پسته تازه موثر بود [۱۵].

پوشش‌های خوراکی پتانسیل حمل مواد ضد قهقهه‌ای شدن، رنگ کردن محصول، مواد ضد میکروبی و اسانس‌ها را نیز دارند و بدین صورت می‌توانند در افزایش عمر انباری محصول اثرات مثبت داشته باشند [۱۶]. اختلاط اسانس‌ها با پوشش خوراکی یک روش مؤثر برای حل برخی از مشکلات پس از برداشت است [۱۶]. در این رابطه برخی از محققان اثرات اسانس‌های گیاهی دارچین و علف لیمو [۱۷]، زنجیبل [۱۸]، زیره سیاه و علف لیمو [۱۹] را در ترکیب با صمغ عربی برای کنترل فساد و افزایش انبارمانی میوه‌های مختلف گزارش کرده‌اند. پژوهش حاضر با ایجاد پوشش صمغ عربی حاوی اسانس گیاهی بر سطح محصول پسته تازه با هدف حفظ خصوصیات کیفی بهویژه کاهش میزان آب از دستدهی و کاهش رشد قارچ آسپریژیلوس انجام شده است همچنین هدف از پژوهش حاضر این است که اثر پوشش خوراکی صمغ عربی در ترکیب با اسانس آویشن شیرازی علاوه بر روی افزایش ماندگاری پسته تازه با حفظ کیفیت ظاهری روی حفظ کیفیت مغز و ارزش غذایی محصول نیز مشخص شود.

پسته با نام علمی *Pistacia vera* متعلق به گروه میوه‌های نیمه گرسیر است. ارزش غذایی، طعم و مزه، هضم آسان، کالری بالا، ویتامین‌ها و مواد معدنی میوه پسته نسبت به سایر آجیل‌ها از جمله ویژگی‌های است که آنرا برتر ساخته است [۱] با توجه به حجم تولید پسته در ایران و مستعد بودن مناطق وسیعی از ایران برای کشت این محصول و همچنین ارزش غذایی بالای پسته تازه، لزوم استفاده از فناوری‌های پس از برداشت را در این محصول بیشتر می‌کند یکی از دلایل ماندگاری کم پسته تازه، تنفس زیاد آن است که باعث افزایش درجه حرارت فرآورده می‌شود بهدلیل آن رطوبت موجود در پوسته رویی پسته تبخیر می‌شود، این امر موجب بالا رفتن رطوبت محیط و در نتیجه ایجاد شرایط مناسب‌ای رشد قارچ می‌باشد [۲]. بنابراین پسته تازه قابلیت ماندگاری طولانی را ندارد و در صورت عدم نگهداری مناسب باید در مدت کوتاهی مصرف شود [۲] و [۳].

پوشش‌های خوراکی‌روی میوه‌ها با ایجاد یک سد انتخابی در برابر رطوبت، دی‌کسیدکربن و اکسیژن، باعث بهبود خواص مکانیکی و بافتی، جلوگیری از دستدادن عطر و طعم محصول و به عنوان یک حامل افزودنی‌های مختلف عمل می‌کنند [۴]. به عبارت دیگر پوشش‌های خوراکی با کنترل اتمسفر گاز درونی میوه، سرعت تنفس و سایر فعالیت‌های متابولیکی و رشد میکروبی را به حداقل می‌رسانند، همچنین با کاهش تبخیر و تعرق میوه، موجب تاخیر پیزی و افزایش عمر انباری میوه‌ها و سبزی‌های تازه می‌شوند [۶،۵]. پوشش‌های خوراکی به‌سبب تخریب پذیر بودن، برخلاف پوشش‌های سنتزی آلودگی زیست محیطی نداشته و از آن‌جایی که از کربوهیدرات، پروتئین یا لیپید تشکیل شده‌اند، از ارزش تغذیه‌ای نیز برخوردار هستند [۷]. پوشش خوراکی صمغ عربی یا صمغ ساقه آکاسیا به‌طور وسیعی در صنعت بهدلیل خواص امولسیون‌سازی و تشکیل فیلم مورد استفاده قرار می‌گیرد و بیشترین این‌منی سمتی‌شناسی را به وسیله کمیته مشترک FAO/WHO در مواد غذایی دریافت کرده است [۸]. این صمغ در قنادی جهت به‌تأخیر انداختن شدن قند و در تهیه ژله و آدامس‌ها استفاده می‌شود [۸]. پوشش خوراکی صمغ عربی باعث تأخیر در رسیدگی میوه سبب شده است [۹]. پوشش میوه پاپایا با

۲-۳-۲- اندازه‌گیری صفات کیفی پسته:

۱-۳-۲- اندازه‌گیری میزان کاهش وزن

جهت اندازه‌گیری کاهش وزن، پسته‌های تازه در ابتدا و انتهای مدت زمان مشخص انبارمانی توزین و با استفاده از رابطه‌ی زیر درصد کاهش وزن آن‌ها اندازه‌گیری شد [۲۱].

$$\frac{\text{وزن ثانویه} - \text{وزن اولیه}}{\text{وزن اولیه}} \times 100 = \% \text{ کاهش وزن}$$

۲-۳-۲- اندازه‌گیری قندهای محلول

محتوای قندهای محلول نمونه‌ها با استفاده از معرف آنترون و بر اساس روش [۲۲] تعیین گردید. مقدار ۵/۰ گرم خاکستر پسته مغزی که روغن آن گرفته شده است (در ۵ میلی لیتر اتانول ۹۵ درصد ساییده شد و قسمت بالایی محلول جدا گردید. عمل استخراج دو بار دیگر و هر بار با ۵ میلی لیتر اتانول ۷۰ درصد تکرار شد. سپس محلول در سانتریفیوژ با دور ۳۵۰۰ دقیقه در مدت ۲۰ دقیقه قرار گرفت. سپس ۰/۱ میلی لیتر (100) میکرولیتر (عصاره الکلی سانتریفیوژ شده در یک لوله آزمایش ریخته و ۳ میلی لیتر معرف آنترون تازه تهیه) ۱۵/۰ گرم آنترون در ۱۰۰ میلی لیتر اسید سولفوریک ۷۲ درصد) به آن اضافه گردید. این محلول پس از مخلوط شدن به مدت ده دقیقه در حمام بن‌ماری با دمای ۹۰ درجه سانتی‌گراد قرار داده شد تا واکنش رنگی انجام شود. بعد از سرد شدن، جذب نمونه‌ها در طول موج ۶۲۵ نانومتر قرائت و برای محاسبه مقدار قندهای محلول از فرمول زیر استفاده شد [۲۲].

=٪ کربوهیدرات نهایی

$$(OD625/1000) \times 100 \times (حجم حصره 15) \times (وزن نمونه 0.5)$$

$$\text{طول موج قرائت دستگاه اسپکتروفتومتر} = OD$$

۳-۳-۲- اندازه‌گیری میزان کلروفیلو کاروتوئید

برای اندازه‌گیری میزان کلروفیل کل و کاروتوئیدها ۰/۴ گرم از مغز پسته داخل ۵ میلی لیتر استون ۸۰٪ ساییده شد، سپس در سانتریفیوژ با دور ۵۰۰۰ دور در دقیقه در مدت ۱۵ دقیقه قرار گرفتند. محلول رویی را جدا و با استفاده از دستگاه

۲- مواد و روش‌ها

۱-۱- مواد و آماده‌سازی محلول پوششی

پسته‌های تازه رقم تجاری احمدآقایی در زمان بلوغ تجاری برداشت شدند. بعد از انتقال به آزمایشگاه، پسته‌های تازه، سالم و یکنواخت از پسته‌های نارس، صدمه دیده و شکاف خورده به منظور انجام تیمارها جدا شدند.

جهت تهیه محلول پوششی صمع عربی ابتدا پودر صمع عربی (سیگما آلدريچ) در آب مقطر روی هیتر با دمای ۴۰ درجه سانتی‌گراد ریخته و همزده شد تا اینکه به صورت محلول شفاف و روشنی درآمد. و بعد از سرد شدن محلول، گلیسرول (سیگما آلدريچ) به عنوان پلاستی‌سایزر به مقدار ۵/۱ درصد به محلول اضافه شد. درنهایت غلظت‌های مختلف انسانس آویشن شیرازی (باریج انسانس) به محلول‌های پوششی اضافه شد. مقدار هر فرمولاسیون ۱۰۰۰ میلی لیتر بود و فرمولاسیون نهایی هر محلول شامل صمع عربی، گلیسرول و انسانس آویشن شیرازی بود. همه فرمولاسیون‌ها به وسیله هموژنایزر به مدت ۵ دقیقه با سرعت ۲۴۵۰۰ دور در دقیقه همزده شدند و سپس به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد در خلا قرار گرفتند [۲۰].

۲- پوشش‌دار کردن نمونه‌ها

پسته‌های تازه با استفاده از روش اسپری کردن با پوشش خوراکی پلی‌ساقاریدی صمع عربی پوشش‌دار شدند و پس از آن نمونه‌ها در دمای آزمایشگاه خشک شدند و در هر واحد آزمایش مقدار ۴۵۰ گرم پسته‌ی تازه در ظروف پلی‌پروپیلن گذاشته شد. سپس نمونه‌های پسته‌ی پس از انجام تیمارها وزن شده و در سردخانه با دمای ۳±۱ درجه سانتی‌گراد قرار گرفتند. آزمایش به صورت فاکتوریل سه عاملی بر پایه کاملاً تصادفی با سه تکرار انجام شد. فاکتور اول شامل پوشش خوراکی صمع عربی در سه سطح (صفر، ۶ و ۸ درصد وزنی - حجمی)، فاکتور دوم شامل انسانس آویشن شیرازی در سه سطح (صفر، ۰/۳ و ۰/۵ درصد وزنی - حجمی) و فاکتور سوم شامل زمان اندازه‌گیری در چهار سطح (صفر، ۱۲، ۲۴ و ۳۶ روز) بود. داده‌ها از طریق نرم افزار SAS V.9.4 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و مقایسه میانگین‌ها با استفاده از آزمون LSD انجام شد. و رسم نمودارها نیز به وسیله نرم افزار اکسل صورت پذیرفت.

دقیقه قرار داده شد و دوباره با همان طول موج خوانده شدند و میزان آنتی اکسیدان کل با فرمول زیر محاسبه شد [۲۵].

$$\text{فعالیت آنتی اکسیدانی} = \frac{\text{AO0} - \text{OD30min}}{\text{AO0}} \times 100$$

$\text{OD0} = \text{طول موج قرائت دستگاه اسپکتروفوتومتر در زمان صفر}$

$\text{OD30} =$

بعد از سی دقیقه طول موج قرائت دستگاه اسپکتروفوتومتر

۶-۳-۲- کشت میکروبی

دو نوع محیط کشت پلیت کانت آگار¹ برای اندازه‌گیری میزان باکتری‌های هوایی مزوفیلیک و دیکلوران رز بنگال کلرامفینیکول آگار² را برای اندازه‌گیری میزان کپک و مخمر مورد استفاده قرار گرفت. برای اندازه‌گیری میزان آلدگی پسته، ۱۰ گرم نمونه پسته تازه را داخل پلاستیک‌های استریل ریخته و به آن ۹۰ میلی‌لیتر محلول (آب + پیتون) اضافه شد، سپس به مدت ۱۵ ثانیه داخل دستگاه پالسی فایر قرار گرفت تا آلدگی از پسته خارج شود. یکمیلی‌لیتر از مخلوط حاصله داخل لوله آزمایش حاوی ۹ سی‌سی‌آب مقطر ریخته شد، این عمل تا محلول ۱۰^۷ ادامه داده شد. سپس یکمیلی‌لیتر از رقت ۱۰^۷ ارومی هر کدام از محیط کشت‌ها به روش کشت خطی ریخته شد. سپس در محیط کشت پلیت کانت آگار حاوی سوسپانسیون کشت شده بعد از قرار گرفتن در انکوباتور با دمای ۳۰ درجه سانتی‌گراد به مدت ۴۸ ساعت میزان باکتری‌ها با کلونی‌شمارش شد و در محیط کشت دیکلوران رز بنگال کلرامفینیکول آگار حاوی سوسپانسیون نیز بعد از قرار گرفتن در انکوباتور با دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت ۵ روز با کلونی‌شمار میزان کپک و مخمر شمارش شد. درنهایت میزان آلدگی را بر حسب واحد cfu بیان می‌شود [۲۶].

۳- بحث و نتایج

۳-۱- کاهش وزن

تیمار صمغ عربی ۶ درصد در ترکیب با اسانس آویشن ۰/۳٪ پس از ۱۲ روز انبارمانی، کمترین میزان کاهش وزن (۰/۲۴ درصد) را به طور معنی‌داری در مقایسه با شاهد و سایر تیمارها داشت. تیمار

اسپکتروفوتومتر (مدل Cecil CE-3041) جذب در طول موج‌های ۶۶۳، ۶۴۵، ۵۱۰ و ۴۸۰ نانومتر قرائت و سپس برای تعیین میزان کلروفیل کل و کاروتینوئیدها از فرمول‌های زیر استفاده شد [۲۳]:

$$\text{مجموع کلروفیل (mg/g)} =$$

$$20.2(\text{OD645}) + 8.02(\text{OD663}) \times V / 10 \times 1000$$

$$= \text{کاروتینوئید}$$

$$[7.6(\text{OD480}) - 1.49(\text{OD510})] \times V / 10 \times 1000$$

$\text{ OD } = \text{ طول موج قرائت دستگاه اسپکتروفوتومتر}$

$V = \text{ حجم نهایی محلول}$

۳-۴- اندازه‌گیری ترکیبات فنلی موجود در مغز

محتوای ترکیبات فنلی نمونه‌ها با استفاده از معرف فولین و بر اساس روش Singleton et al, 1965 تعیین گردید. ابتدا ۰/۵ گرم از بافت گیاهی را در ۳ میلی‌لیتر متانول ۸۵ درصد ساییده و به صورت محلول همگن درآمد و سپس نمونه‌ها به مدت ۱۵ دقیقه در سانتریفیوژ با دور ۱۰۰۰۰ دور در دقیقه قرار داده شدند. ۳۰۰ میکرولیتر از روشنایر با ۱۵۰۰ میکرولیتر فولین ۱۰ درصد ترکیب و بعد از ۵ دقیقه ۱۲۰۰ میکرولیتر کربنات‌سدیم ۷ درصد به آن اضافه شد و محلول نهایی به مدت ۵/۱ ساعت در تاریکی روی شیکر قرار گرفت و سپس با طول موج ۷۶۰ نانومتر با اسپکتروفوتومتر قرائت شد [۲۴].

۳-۵- اندازه‌گیری فعالیت آنتی اکسیدانی موجود در مغز

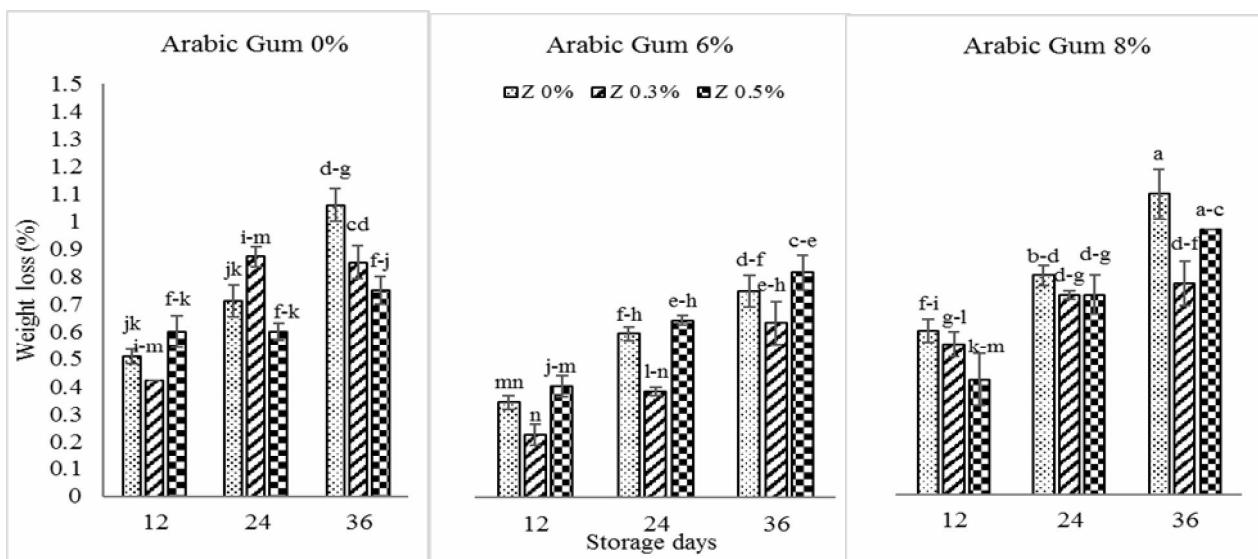
ابتدا ۰/۵ گرم از بافت گیاهی را در ۳ میلی‌لیتر متانول ۸۵ درصد ساییده و به صورت محلول همگن درآمد. سپس نمونه‌ها به مدت ۱۵ دقیقه در سانتریفیوژ با دور ۱۰۰۰۰ دور در دقیقه قرار داده شدند. ۵۰۰ میکرولیتر از روشنایر با ۵۰۰ میکرولیتر آب مقطر ترکیب و به مدت ۵ دقیقه در دور ۱۰۰۰۰ دور در دقیقه در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد سانتریفیوژ شدند. سپس ۷۵ میکرولیتر از محلول ترکیبی روشنایر و آب مقطر با ۲/۹۲۵ میلی‌لیتر دی‌پی‌بی‌اچ ۸۵ درصد (۰/۰۲۴ گرم ماده دی‌پی‌بی‌اچ با متانول ۸۵ درصد ترکیب و به حجم ۱۰۰ میلی‌لیتر) ترکیب شد و با اسپکتروفوتومتر در طول موج ۵۱۷ نانومتر قرائت و سپس نمونه در تاریکی به مدت ۳۰

1. Plate Count Agar

2. Dichloran Rosa Bengal Chloramphenicol Agar

سیاه و علفلیمو روی میوه خرما [۱۹]، دارچین روی فلفل دلمه‌ای [۲۸]، زنجبل روی پاپایا [۱۸]، دارچین روی موز و پاپایا [۱۷] نتایج ما را تائید کردند. مکانیسم اساسی کاهش وزن محصولات تازه از طریق پوست، ناشی از تفاوت‌های فشار بخار در مکان‌های مختلف است که می‌تواند با واکنش‌های متابولیکی منجر به نرم شدن گوشت، رسیدن میوه‌ها و پیری شود [۲۹]. استفاده از این وجود روند تنفس نیز باعث کاهش وزن میوه می‌شود [۳۰]. استفاده از پوشش خوراکی جهت کاهش آب از دست‌دهی میوه، به خاطر تاثیر پوشش به عنوان سد نیمه نفوذ پذیر در برابر اکسیژن، دی‌اکسیدکربن، رطوبت و حرکت حلال و در نتیجه کاهش تنفس، کاهش آب از دست‌دهی و کاهش سرعت واکنش‌های اکسیداسیون است [۳۱]. صمغ عربی نیز با تشکیل یک لایه نیمه نفوذپذیر، هرچند اجازه عبور برخی مولکول‌های کوچک مشخص را می‌دهد اما با مانع شدن دربرابر حرکت اکسیژن، دی‌اکسیدکربن و رطوبت، باعث کاهش تنفس و تعرق سطح میوه می‌شود و در نهایت مقدار آب از دست‌دهی را کاهش می‌دهد [۳۲].

پوشش خوراکی صمغ عربی ۶ درصد بدون اسانس نیز پس از ۱۲ روز انبارمانی کاهش وزن کمتری (۰/۰۳۶٪) در مقایسه با شاهد (۰/۰۵۱٪) نشان داد. تیمار صمغ عربی ۶ درصد در ترکیب با اسانس آویشن کاهش وزن (۰/۰۴٪) پس از ۲۴ روز نگهداری در انبار سرد، کمترین کاهش وزن (۰/۰۳٪) را به خود اختصاص داد و درنهایت در پس از ۳۶ روز انبارمانی، نمونه‌های تیمار شده با صمغ عربی ۶ درصد به‌نهایی و در ترکیب با اسانس آویشن کمترین کاهش وزن را داشتند. همچنین پس از ۳۶ روز انبارمانی، تیمار اسانس به‌نهایی و تیمار صمغ عربی ۸ درصد در ترکیب با اسانس ۰/۳ درصد نیز در مقایسه با شاهد (۱/۰۶٪) به‌طور معنی‌داری کاهش وزن کمتری نشان دادند. همان‌طور که در شکلیک آورده شده است با افزایش دوره انباری درصد کاهش وزن در تمامی تیمارها افزایش یافت ولی این افزایش در پسته‌های تیمار شده با صمغ عربی ۶ درصد کمتر بود. به طور کلی بیشتر تیمارها در مقایسه با شاهد در کاهش درصد کاهش وزن موثر بودند و نتایج ما با یافته‌های مربوط به پوشش صمغ عربی روی میوه‌های گوجه‌فرنگی [۱۲]، گواوا [۲۷]، خیار [۱۱] و موز [۱۷] مطابقت داشتند. همچنین کاربرد صمغ عربی در ترکیب با اسانس‌های زیره

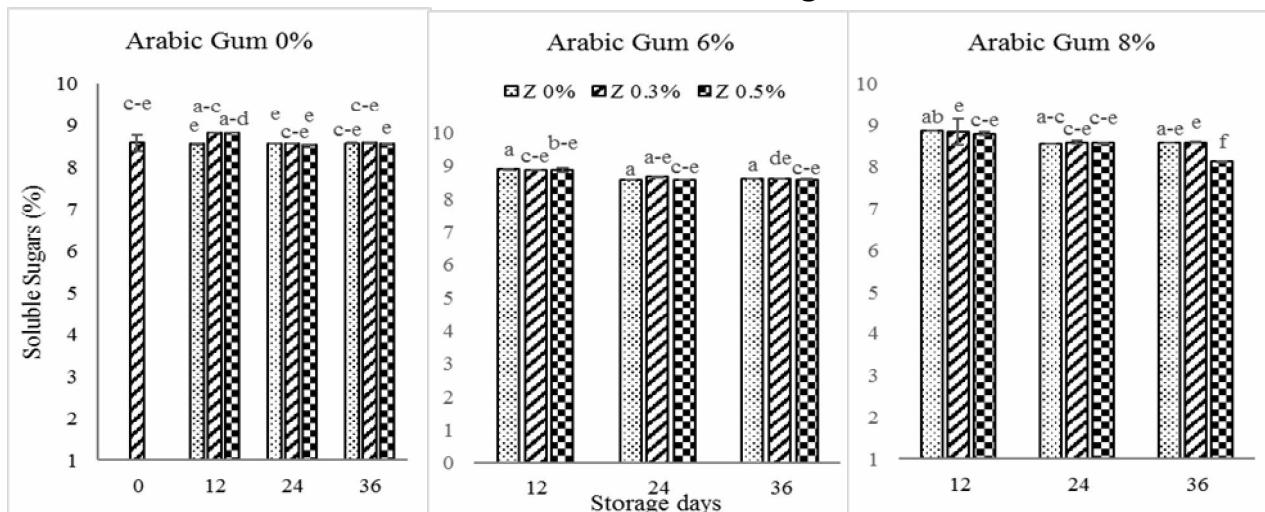
Values with similar letters are not significantly different ($p < 0.01$).

Fig 1 Effect of Arabic gum edible coating enriched with *Zatariamultiflora* essential oil on Weight loss (%) of fresh pistachio stored at $3 \pm 1^\circ\text{C}$

Data represent mean values $\pm$ S.E.

Z= *Zatariamultiflora* Boiss

بالا بودن قندهای محلول میوه‌های گوجه‌فرنگی پوشش داده شده در مقایسه با میوه‌های شاهد گزارش شده است [۳۳] که به دلیل کاهش تنفس و تعرق میوه پوشش داده شده به علت ایجاد شرایط اتمسفری کترل شده بوده است. کاربرد صمغ عربی حاوی اسانس زیره سیاه و علف لیمو روی خرمای نیز منجر با افزایش محتوای قند نسبت به سایر تیمارها شده است [۱۹]. قندها و اسیدهای آلی در واقع پیش‌ماده تنفس هستند که در طول انبارمانی میوه‌ها مصرف می‌شوند [۳۴].

Values with similar letters are not significantly different ($p < 0.01$).

Fig 2 Effect of Arabic gum edible coating enriched with *Zataria multiflora* essential oil on Soluble Sugars (%) of fresh pistachio stored at $3 \pm 1^\circ\text{C}$

Data represent mean values $\pm$ S.E.

Z= *Zataria multiflora* Boiss

رنگ یک پارامتر مهم کیفی برای ارزیابی مغز پسته بوسیله مصرف کنندگان است [۳۵]. کلروفیل a و b و لوئین رنگدانه‌های اصلی در مغز پسته می‌باشند. کلروفیل a و b رنگدانه‌های مستول رنگ سبز در مغز پسته می‌باشند. کارتوئید غالب در پسته لوئین، یک زانتوفیل با رنگ زرد می‌باشد. غلظت رنگیزهای تحت تاثیر فاکتورهای زیادی از جمله شرایط انباری قرار می‌گیرد [۳۵]. استفاده از پوشش خوراکی هیدروکسی پروپیل متیل سلولز روی گواوا [۳۶]، و صمغ خوراکی Ghatti حاوی اسانس میخک روی پاپایا [۳۷] تخریب کلروفیل را به تاخیر انداخته بود و باعث کاهش کمتر کلروفیل در طول دوره انباری شد. استفاده از پوشش خوراکی روی سطح محصول می‌تواند تخریب کلروفیل در طی دوره انبارمانی را به تاخیر بیندازد و در نتیجه تعییر رنگ میوه که

۳-۳- کلروفیل و کاروتونئید مغز

مقایسه میانگین میزان کلروفیل کل حاکی از آن است که تیمارهای صمغ عربی ۶ درصد و صمغ عربی ۶ درصد ترکیب شده با اسانس آویشن ۰/۳ درصد میزان کلروفیل کل بیشتری نشان دادند. در رابطه با مقدار کاروتونئید مغز میوه‌ها همان‌گونه که نشان داده شده (جدول ۱) تیمارهای صمغ عربی ۶ درصد و صمغ عربی ۶ درصد ترکیب شده با اسانس آویشن در غلظت ۰/۳ درصد به ترتیب با مقدار ۰/۲۱۱ و ۰/۱۷۹ با اختلاف معنی‌داری در مقایسه با شاهد (0/293) و سایر تیمارها مقدار کاروتونئید کمتری نشان دادند.

از فعالیت کلروفیل از که باعث تجزیه کلروفیل می‌شود جلوگیری کرده و باعث حفظ بهینه کلروفیل در نمونه‌ها شد به طوریکه میزان کلروفیل در این تیمارها نسبت به شاهد بیشتر بود.

ناشی از تخریب کلروفیل و تحریک سنتز رنگیزه‌های دیگر مانند کارتوئیدها و لیکوپین می‌باشد را کاهش دهد [۳۶]. در این پژوهش به نظر می‌رسد استفاده از پوشش صمغ عربی در ترکیب با انسانس آویشن با کاهش فعالیتهای بیولوژیکی و آنزیمی گیاه

Table 1 Reciprocal effects of Arabic gum with thyme essential oil on total chlorophyll and carotenoid of fresh pistachios preserved at $3 \pm 1^\circ\text{C}$

Edible coating (Arabic Gum)				Attributes
8%	6%	0%	Essential oil	
0.472±0.472b	0.666±0.097a	0.451±0.041b	0%	Total Chlorophyll
0.524±0.524b	0.7±0.0029a	0.526±0.0011b	0.3%	
0.468±0.468b	0.464±0.05b	0.478±0.06b	0.5%	
0.282±0.01ab	0.211±0.01cd	0.293±0.071ab	0%	Carotenoids
0.211±0.009cd	0.179±0.012d	0.245±0.004bc	0.3%	
0.301±0.002a	0.264±0.003ab	0.282±0.004b	0.5%	

Values with similar letters are not significantly different ($p<0.01$).

Data represent mean values ± S.E

آنٹی اکسیدان مغز بیشتری مشاهده شد. فعالیت آنتی اکسیدانی یکی از فاکتورهای مهم کیفی وابسته به میوه‌ها و سبزیجات برای سلامتی انسان است [۶]. رابطه بین مقدار فنل کل و خواص آنتی اکسیدانی موضوع مطالعات زیادی در گذشته بوده است. اعتقاد بر این است که میوه‌ها و سبزیهای حاوی مقادیر قابل توجهی از ترکیبات فنلی هستند که به ظرفیت آنتی اکسیدانی آنها کمک می‌کنند [۳۸]. کاهش فعالیت آنتی اکسیدانی در طی دوره نگهداری ممکن است به دلیل تخریب ساختار سلول همزمان با پیری میوه باشد [۲۸]. تخریب دیواره سلولی باعث آزاد شدن آنزیم‌های اکسیداتیو و هیدرولیتیک می‌شود که ممکن است آنتی اکسیدانها در میوه و سبزیجات را تخریب کنند [۳۹]. پوشش‌های خوراکی با ایجاد یک سد روی سطح میوه در برابر تبادلات گازها از جمله‌ها کاهش نفوذ اکسیژن و مصرف سلول منجر به کاهش پروسه‌های اکسیداتیو می‌شوند [۴۰]. اثرات آنتی اکسیدانی برخی ترکیبات موجود در انسان نیز ممکن است به حفظ فعالیت آنتی اکسیدانی میوه کمک کند [۴۱]. ترکیبات فولیک، انسان‌ها را قادر می‌سازند تا توانایی آنتی اکسیدانی را برای حذف رادیکال‌های آزاد نشان دهنند. یمول و کاروکرول مهمترین و بیشترین اجزای تشکیل دهنده انسانس آویشن هستند که متعلق به گروه فنول‌ها می‌باشند [۴۲]. بنابراین در مطالعه حاضر حداقل مقدار ترکیبات فنلی در میوه‌های پوشش داده شده

۳-۴- میزان ترکیبات فنلیو آنتی اکسیدان مغز

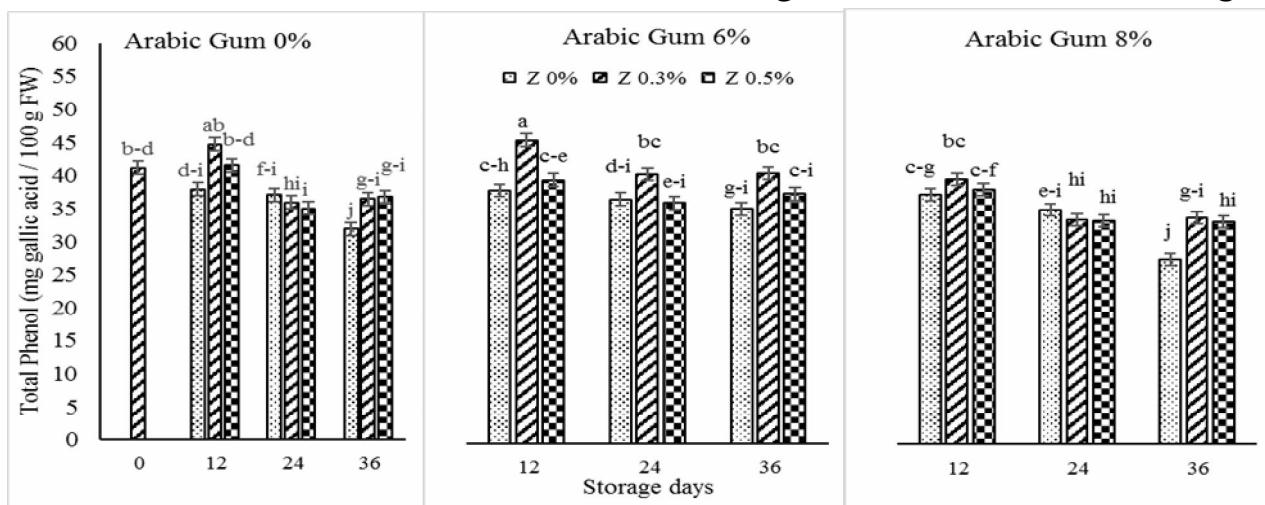
براساس نتایج شکل ۳ میزان ترکیبات فنلی مغز طی دوره انباری کاهش یافت. پس از ۱۲ روز انبارمانی، بیشترین مقدار فنل مغز در تیمار صمغ عربی ۶ درصد ترکیب شده با غلظت ۰/۳ درصد انسانس آویشن (۴۷/۱) مشاهده شد که اختلاف آماری معنی‌دار بین شاهد و سایر تیمارها داشت. همچنین این تیمار پس از ۲۴ یا ۳۶ روز انبارمانی، در مقایسه با شاهد و سایر تیمارها، ترکیبات فنلی بالاتری داشت.

همان‌گونه که در نمودار ۴ مشخص است در تمام تیمارهای آزمایش، میزان آنتی اکسیدان مغز از روز صفر تا روز ۱۲ دوره انباری افزایش پیدا کرد و این افزایش در تیمار صمغ عربی ۶ درصد به تنهایی و در ترکیب با انسانس ۰/۳ درصد آویشن شیرازی و همچنین تیمار صمغ عربی ۸ درصد ترکیب شده با انسانس ۰/۵ درصد به ترتیب با مقدار ۳۰/۷۹، ۲۹/۴ و ۴۴/۲۸ در مقایسه با شاهد (۲۱/۶) و سایر تیمارها بیشتر بود. میزان آنتی اکسیدان مغز از روز ۱۲ تا روز ۲۴ و سپس تا روز ۳۶ دوره انباری به تدریج کاهش یافت. اگرچه بین تیمارها پس از ۳۶ روز انبارمانی، اختلاف معنی‌دار آماری صورت نگرفت اما در تیمارهای صمغ عربی ۶ درصد به تنهایی (۱۷/۳۹) و در ترکیب با انسانس ۰/۳ درصد آویشن شیرازی (۲۲/۰۵) در مقایسه با شاهد (۸/۲۱) و سایر تیمارها، میزان

اثر پوشش خوراکی صمغ عربی حاوی اسانس آویشن شیرازی...

ترکیب با روغن زیتون روی مرکبات [۱۳]، صمغ عربی روی گوجه فرنگی [۲۰]، پایپایا [۱۰] و پوشش کیتوزان در ترکیب با اسانس آویشن روی قارچ دکمه‌ای [۴۳] در حفظ ترکیبات فنلی موثر بودند. همچنین کاربرد صمغ عربی روی پایپایا بر ظرفیت آنتی‌اکسیدانی میوه موثر بود [۱۰]. پوشش‌های خوراکی در کاهش میزان ترکیبات فنلی، ویتمینیشو پتانسیل آنتی‌اکسیدانی در طی دوره انباری میوه‌های خربزه موثر هستند [۴۴].

با صمغ عربی ۶ درصد و در ترکیب با اسانس آویشن شیرازی بدان معنی است که آن میوه‌ها مقدار بیشتری از آنتی‌اکسیدان‌ها را نیز حفظ کردند. در میوه‌های شاهد و بدون پوشش کاهش شدید در ترکیبات فنلی ممکن است به دلیل سرعت بیشتر تنفس و در نتیجه تخریب ترکیبات فنلی باشد [۱۲]. که این می‌تواند ناشی از پیری و شکستن ساختار سلولی در طول دوره انباری باشد [۱۲]. نتایج مشابه با گزارش حاضر حاکی از آن است که صمغ عربی در

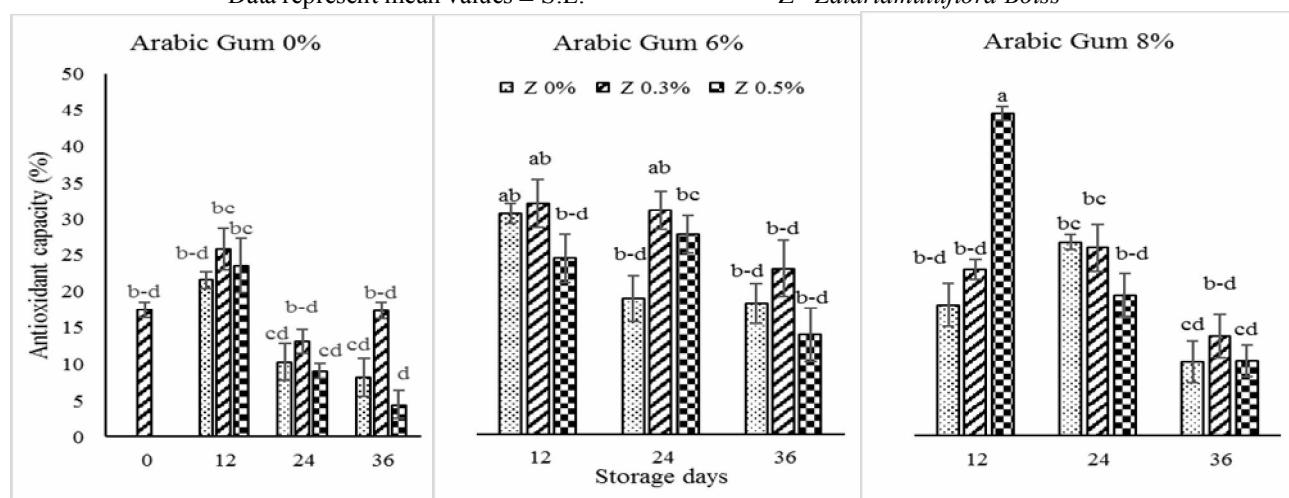

Values with similar letters are not significantly different ($p < 0.01$).

Fig 3 Effect of Arabic gum edible coating enriched with *Zataria multiflora* essential oil on the phenolic compounds of fresh pistachio stored at $3 \pm 1^\circ\text{C}$

Data represent mean values $\pm$ S.E.

Z= *Zataria multiflora* Boiss

Values with similar letters are not significantly different ($p < 0.01$).

Fig. 4. Effect of Arabic gum edible coating enriched with *Zataria multiflora* essential oil on Antioxidant capacity of fresh pistachio stored at $3 \pm 1^\circ\text{C}$

Data represent mean values $\pm$ S.E.

Z= *Zataria multiflora* Boiss

مصنون نگهدارند [۴۵]. از آنجایی که برخی اسانس‌های گیاهی خود دارای ترکیبات ضد میکروبی می‌باشد، لذا افزودن اسانس‌های گیاهی به پوشش‌های خوراکی موجب بهبود خاصیت ضد میکروبی می‌شوند [۴۶]. اثر پوشش پروتئینی آب پنیر حاوی اسانس آویشن [۴۷] و در ترکیب با اسانس مریم‌گلی [۴۸] رشد قارچ آسپرژیلوس فلاووس را در مغز پسته کاهش داد. کاربرد پوشش خوراکی پروتئینی آب پنیر حاوی عصاره آویشن شیرازی در برابر رشد قارچ آسپرژیلوس فلاووس و تولید سم آفلاتوكسین اثرات مهارکننده‌گی نشان داد [۴۹]. تیمول و کارواکرول مهمترین و بیشترین اجزای تشکیل دهنده اسانس آویشن هستند که متعلق به گروه فنل‌ها و دارای خاصیت قارچ‌کشی می‌باشند [۴۲]. ترکیبات تیمول، سینامالدئید و کارواکرول موجود در آویشن شیرازی اسپورزایی قارچ آسپرژیلوس پارازیتیکوس دارند، این ترکیبات به میزان کمتری در آویشن باغی (*Thymus vulgaris* L.) وجود دارند [۵۰]. گزارش شده است که عصاره فنلی موجود در اسانس آویشن بیشترین اثر مهارکننده‌گی را بر قارچ آسپرژیلوس فلاووس دارد [۵۱]. استفاده از پوشش صمغ عربی حاوی اسانس لمونگراس و دارچین روی کنترل بیماری آنتراکنوز در میوه موز و پاپایا [۱۷] و صمغ کهور حاوی اسانس آویشن و لیمودر برابر رشد قارچ‌ها در میوه پاپایا در طول دوره انباری اثر مطلوبیداشته است [۵۲].

۳-۵-۳- فعالیت میکروبی

همان‌گونه که در جدول ۲ مشاهده می‌شود با افزایش زمان انبارمانی از صفر به ۳۶ روز، میزان رشد باکتری‌ها افزایش یافت پس از ۱۲ و ۳۶ روز انبارمانی، در نمونه‌های تیمار شده با صمغ عربی ۶ درصد حاوی اسانس آویشن ۰/۳ و ۰/۵ درصد با مقادار ۱/۳۸ و ۳/۱ (log cfu/g) به طور معنی‌داری نسبت به شاهد (508/4) و سایر تیمارها، کمترین میزان رشد باکتری‌های هوایی را داشته‌اند (جدول ۲). نتایج مقایسه میانگین (جدول ۳) حاکی از آن است که با گذشت زمان انبارمانی، میزان فعالیت کپک و مخمر افزایش یافته‌است. پس از ۱۲ روز انبارمانی، به استثنای شاهد (۲/۹۸) و تیمار اسانس ۰/۳ درصد (۲/۹۸)، در سایر تیمارهای مختلف آزمایش رشد کپک و مخمر کمتری مشاهده شد. پس از ۲۴ روز انبارمانی، در میوه‌های پوشش داده شده با صمغ عربی ۶ درصد، صمغ عربی ۶ درصد حاوی اسانس ۰/۳ و ۰/۵ درصد و نیز صمغ عربی ۸ درصد حاوی اسانس ۰/۳ و ۰/۵ درصد، به طور معنی‌داری رشد کپک و مخمر کمتری نشان دادند. در پایان دوره انباری (بعد از ۳۶ روز)، تیمار صمغ عربی ۶ درصد حاوی اسانس آویشن ۰/۳ و ۰/۵ درصد، همچنین تیمار صمغ عربی ۸ درصد حاوی اسانس ۰/۵ درصد به طور معنی‌داری میزان رشد کپک و مخمر کمتری روی محیط کشت DRBC در مقایسه با شاهد (۴) نشان دادند (جدول ۳). پوشش‌های خوراکی با ایجاد پوشش محافظتی روی سطح میوه، می‌توانند میوه را از فساد پاتوژن‌ها

Table 2 Reciprocal effects of Arabic gum with thyme essential oil on aerobic mesophilic bacteria (log cfu/g) of fresh pistachios preserved at 3 ± 1 °C

36	24	12	0	Treatments/Days
5.57±0.006a	5.24±0.04ab	4.508±0.24b-e	1.1±1.72g	Control
4.78±0.05a-d	4.51±0.02b-e	4±0.043de	1.1±1.72g	Arabic Gum 0%+ Thyme 0.3%
4.35±1.12b-e	4.19±0.07c-e	3.6±0.26ef	1.1±1.72g	Arabic Gum 0%+ Thyme 0.5%
4.81±0.006a-d	4.76±0.14a-d	7.36±0.052b-e	1.1±1.72g	Arabic Gum 6%+ Thyme 0%
4.22±0.035c-e	3.88±0.015d-f	1.38±0.052g	1.1±1.72g	Arabic Gum 6%+ Thyme 0.3%
4.42±0.048b-e	4.07±0.14de	3.1±0.082f	1.1±1.72g	Arabic Gum 6%+ Thyme 0.5%
5.18±0.008a-c	4.48±0.07b-e	4.6±0.053b-d	1.1±1.72g	Arabic Gum 8%+ Thyme 0%
4.7±0.087a-d	4.7±0.018b-e	4.23±0.048c-e	1.1±1.72g	Arabic Gum 8%+ Thyme 0.3%
4.49±0.076b-e	4.49±0.058b-e	4.17±0.05de	1.1±1.72g	Arabic Gum 8%+ Thyme 0.5%

Values with similar letters are not significantly different (p<0.01).

Data represent mean values ± S.E.

Table 3 Reciprocal effects of food ingredients of alginate with thyme essential oil on mold and yeast growth (log cfu/g) of fresh pistachios preserved at 3 ± 1 °C

36	24	12	0	Treatments/Days
4±0.055a	3.45±0ab	2.98±0.98ab	1±0.47cd	Control
3±0.082ab	3±0.082ab	2.98±0ab	1±0.47cd	Arabic Gum 0%+ Thyme 0.3%
3.7±0.18ab	3±0.082ab	1.1±0cd	1±0.47cd	Arabic Gum 0%+ Thyme 0.5%
3.6±0.021ab	1.1±0cd	1.1±0cd	1±0.47cd	Arabic Gum 6%+ Thyme 0%
2.1±0.14bc	1±0.94cd	0.98±0.81cd	1±0.47cd	Arabic Gum 6%+ Thyme 0.3%
2.2±0.19bc	0.98±0cd	0.98±0cd	1±0.47cd	Arabic Gum 6%+ Thyme 0.5%
3.6±0.18ab	3.1±0.16ab	1.1±0cd	1±0.47cd	Arabic Gum 8%+ Thyme 0%
3.68±0.083ab	2±0cd	0.98±0.86cd	1±0.47cd	Arabic Gum 8%+ Thyme 0.3%
2.15±0.92bc	0.98±0.81cd	0.98±0cd	1±0.47cd	Arabic Gum 8%+ Thyme 0.5%

Values with similar letters are not significantly different ($p < 0.01$).

Data represent mean values ± S.E.

۶- منابع

- [1] Salek Zamani, M. 2001. Nuts 7 their hygienic, nutritional advantages & daily usage. Stand. Monthly Magazine. 11, 24 – 30.
- [2] Shakerardekani, A. 2007. *Pistachio: Harvesting, Processing, Storage and Packaging*: Iran Pistachio Research Institute. Pp 158.
- [3] Mirdamadiha, F. 2005. technical recommendation for pistachio storage in stores. Booklet of Iran Pistachio Research Institute. No. 27. Pp 65.
- [4] Azarakhsh, N., Osman, A., Ghazali, H. M., Tan, C. P., Adzahan, N. M. 2014. Lemongrass essential oil incorporated into alginate-based edible coating for shelf-life extension and quality retention of fresh-cut pineapple. Postharvest Biology and Technology. 88, 1-7.
- [5] Duan, J., Wu, R., Strik, B. C., Zhao, Y. 2011. Effect of edible coatings on the quality of fresh blueberries (Duke and Elliott) under commercial storage conditions. Postharvest Biology and Technology. 59(1), 71-79.
- [6] Guerreiro, A. C., Gago, C.M.L, Faleiro, M.L., Miguel, M.G.C., Antunes, M.D.C. 2015. The effect of alginate-based edible coatings enriched with essential oils constituents on *Arbutus unedo*L. fresh fruit storage. Postharvest Biology and Technology. 100, 226-233.
- [7] Lee, S. Y., Dangaran, K. L., Guinard, J. X., Krochta, J. M. 2002. Consumer acceptance of whey-protein-coated versus shellac-coated chocolate. Journal of Food Science. 67, 2764-2769.

۴- نتیجه‌گیری کلی

طبق نتایج مالاستفاده از اسانس آویشن شیرازی در ترکیب با پوشش خوراکی صمغ عربی اثرات مفیدی در حفظ خصوصیات کیفی و کنترل میکرووارگانیسم‌های پس ازبرداشت پسته تازه داشت و می‌توان از این پژوهش چنین نتیجه گرفت که کاربرد غلظت ۶ درصد صمغ عربی حاوی اسانس ۳/۰ یا ۵/۰ درصد آویشن شیرازی روی میوه پسته تازه به خوبی می‌تواند رشد باکتری‌ها و کپک‌ها را کنترل نماید و جایگزین قارچکش‌های مصنوعی شود. از این‌رو تیمار ترکیبی صمغ عربی و اسانس آویشن شیرازی شامل غلظت ۶ درصد صمغ عربی حاوی ۰/۳ درصد اسانس آویشن با خاصیت ضداسیداسیونی بیشتر نسبت به غلظت ۶ درصد صمغ عربی به تهایی و در ترکیب با غلظت ۰/۵ درصد اسانس آویشن‌به عنوان یک ترکیب سالم و سازگار با محیط زیست قابلیت توصیه به تولیدکنندگان و صادر کنندگان پسته تازه را داشته و می‌تواند جهت حفظ کیفیت و افزایش ماندگاری آن مناسب باشد.

۵- تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از دانشگاه هرمزگان و پژوهشکده پسته به جهت پشتیبانی مالی و پشتیبانی در دیگر مراحل آزمایش تشکر و سپاسگزاری می‌شود.

- postharvest spoilage caused by *Aspergillus flavus* in dates. International Journal of Food Microbiology. 170, 21-28.
- [17] Maqbool, M., Ali, A., Alderson, P. G., Zahid, N., Siddiqui, Y. 2011. Effect of a Novel Edible Composite Coating Based on Gum Arabic and Chitosan on Biochemical and Physiological Responses of Banana Fruits during Cold Storage. Journal of Agricultural and Food Chemistry. 59, 5474-5482.
- [18] Ali, A., Hei,G. K., Wei Keat, W. 2016. Efficacy of ginger oil and extract combined with gum Arabic on anthracnose and quality of papaya fruit during cold storage. Journal of Food Science and Technology. 53(3), 1435-1444.
- [19] OA, A., El-Sharony T. F., Abd-Allah, A. S. E. 2015. The effectiveness of plant essential oils and Arabic gum on the postharvest treatments of Zaghloul dates fruit during cold storage. International Journal of ChemTechResearch. 8(4), 1492-1501.
- [20] Ali, A., Maqbool, M., Alderson, P. G., Zahid, N. 2013. Effect of gum arabic as an edible coating on antioxidant capacity of tomato (*Solanum lycopersicum* L.) fruit during storage. Postharvest Biology and Technology. 76, 119-124.
- [21] Gao, P., Zhu, Zh., Ping, Zh. 2013. Effects of chitosan-glucose complex coating on postharvest quality and shelf life of table grapes. Carbohydrate Polymers. 95(1), 371-378.
- [22] Masoudi-Sadaghiani, F., Abdollahi Mandoulakani, B., Zardoshti, M. R., Rasouli-Sadaghiani, M. H., Tavakoli, A. 2011. Response of proline, soluble sugars, photosynthetic pigments and antioxidant enzymes in potato (*Solanum tuberosum* L.) to different irrigation regimes in greenhouse condition. Australian Journal of Crop Science. 5(1), 55-60.
- [23] Lemoine, M. L., Civello, P. M., Chaves, A. R., Martinez, G. A. 2008. Effects of combined treatment with hot air and UV-C on senescence and quality parameters of minimally processed broccoli (*Brassica oleracea* L. var. *Italica*). Postharvest Biology and Technology. 48, 15-21.
- [8] Motlagh, S., Ravines, P., Karamallah, K.A., Ma, Q. 2006. The analysis of Acacia gumsusing electrophoresis. Food Hydrocolloid. 20, 848-854.
- [9] El-Anany, A. M., Hassan, G. F. A., Rehab Ali, F. M. 2009. Effects of edible coatings on the shelf-life and quality of Anna apple (*Malus domestica* Borkh) during cold storage.Journal of Food Technology. 7, 5-11.
- [10] Radhi Addai, Z., Abdullah, A., Mutalib, S. A., Hamid Musa, Kh. 2013. Effect of Gum Arabic on Quality and Antioxidant Properties of Papaya Fruit during Cold Storage International Journal of ChemTech Research. 5(6), 2854-2862.
- [11] Al-juhaimi, F., ghafoor, K., babiker, B. 2010. effect of gum arabic edible coating on weight loss, firmness and sensory characteristics of cucumber (*cucumis sativus* l.) fruit during storage. Pakitan Journal of Botany. 44(4), 1439-1444.
- [12] Ali, A., Maqbool, M., Ramachandran, S., Alderson, P. G. 2010. Gum arabic as a novel edible coating for enhancing shelf-life and improving postharvest quality of tomato (*Solanum lycopersicum* L.) fruit. Postharvest Biology and Technology. 58, 42-47.
- [13] Eskandari, A., Heidari, M., daneshvar, M. H., Taheri, S. 2014. Studying effects of edible coatings of Arabic Gum and olive oil on the storage life and maintain quality of postharvest Sweet Lemon (*Citrus Lemontta*). International Journal of Agriculture and Crop Sciences. 7 (4), 207-213.
- [14] Khatib, H., Mirdehghan, S. H. 1391. Effect of chitosan edible coating on the quality and shelf life of fresh ohadi cultivar pistachio. Iranian journal of horticultural science and technology. 12(1), 83-100.
- [15] Vanaei, M., Sedaghat, N., Abbaspour, H., Kaviani, M., Azarbad, H. R. 2014. Novel edible coating based on Aloe Vera Gel to Maintain pistachio Quality. International Journal of Scientific Engineering and Technology. 3(8), 1016- 1019.
- [16] Aloui, H., Khwaldia ,K., Licciardello, F., Mazzaglia, A., Muratore, G., Hamdi, M., Restuccia, C. 2014. Efficacy of the combined application of chitosan and Locust Bean Gum with different citrus essential oils to control

- [33] Athmaselvi, K. A., Sumitha1, P., Revathy, B. 2013. Development of Aloe vera based edible coating for tomato. International Agrophysics. 27, 369-375.
- [34] Zhou, R., Mo, Y., Li, Y., Zhao, Y., Zhangand, G. Y., Hu, Y. 2008. Quality and internal characteristics of Huanghua pears (*Pyrus pyrifolia* Nakai, cv. Huanghua) treated with different kinds of coatings during storage. Postharvest Biology and Technology. 49, 171-179.
- [35] Bellomo, M., Fallico, B. 2007. Anthocyanins, chlorophylls and xanthophylls in pistachio nuts (*Pistacia vera*) of different geographic origin. Journal of Food Composition and Analysis. 20, 352-359.
- [36] Vishwasrao, Ch., Laxmi, A . 2016. Postharvest shelf-life extension of pink guavas (*Psidium guajava* L.) using HPMC-based edible surface coatings. Journal of food science and technology. 53, 1966-1974.
- [37] Joshi, A. V., Baraiya, N. S., Vyas, P. B., Rao, T. R. 2017. Gum Ghatti Based Edible Coating Emulsion with an Additive of Clove Oil Improves the Storage Life and Maintains the Quality of Papaya (*Carica papaya* L., cv. Madhu bindu). International Journal of Current Microbiology and Applied Sciences. 6(5), 160-174.
- [38] Halvorsen, B. L., Carlsen, M. H., Phillips, K. M., Bohn, S. K., Holte, K., Jacobs, D. R., Blomhoff, R. 2006. Content of redox-active compounds (i.e., antioxidants) in foods consumed in the United States. The American Journal of Clinical Nutrition. 84, 95-135.
- [39] Chism, G. W., Haard, N. F. 1996. Characteristics of edible plant tissues. In Food Chemistry., 3rd ed.; Fennema, O. R., Ed.; Dekker: New York. 1996; Pp 943-1011.
- [40] Bonilla, J., Atares, L., Vargas, M., Chiralt, A. 2012. Edible Films and Coatings to Prevent the Detrimental Effect of Oxygen on Food Quality: Possibilities and limitations. Journal of Food Engineering. 110, 208-213.
- [41] Antunes, M. D. C., Cavaco, A. M., 2010. The use of essential oils for postharvest decay control. A review. Flavour and Fragrance Journal. 25, 351-366.
- [42] Bohme, K., Barros-Velazquez, J., Calo-Mata, P., Aubourg, S. P. 2014. Antibacterial, antiviral and antifungal activity of essential [24] Singleton, V.L and J.A, Rossi. (1965). Colorimetry of total phenolics whit phosphomolybdic-phosphotungstic acid reagents. *American Journal of Enology and Viticulture*. 16: 144-158.
- [25] Brand-Williams, W., M.E, Cuvelier and C. Berset. (1995). Use oa a free radical method to evaluate antioxidant activity. *Food Science Technol.* 28(1): 25-30.
- [26] Ozturk, I., Sagdic, O., Yalcin, H., Tugba, D. C. 2016. The effects of packaging type on the quality characteristics of fresh raw pistachios (*Pistacia vera* L.) during the storage. LWT-Food Science and Technology. 65, 457-463.
- [27] Murmu, S. B., Mishra, H. N. 2017. Optimization of the arabic gum based edible coating formulations with sodium caseinate and tulsi extract for guava. LWT - Food Science and Technology. 80, 271-279.
- [28] Ullah, A., Abbasi, N. A., Shafique, M., Qureshi, A. A. 2017. Influence of Edible Coatings on Biochemical Fruit Quality and Storage Life of Bell Pepper cv. (Yolo Wonder). Journal of Food Quality. 3, 1-11.
- [29] Yaman, O., Bayoindirli, L. 2002. Effects of an edible coating and cold storage on shelf-life and quality of cherries. *Lebensmittel-Wissenschaft und-Technologie*. 35, 46-150.
- [30] Ali, A., Zahid, N., Manickam, S., Siddiqui, Y., Alderson, P. G. 2014. Double layer coatings: a new technique for maintaining physico-chemical characteristics and antioxidant properties of dragon fruit during storage. *Food and Bioprocess Technology*. 7, 2366-2374.
- [31] Baldwin, E. A., Burns, J. K., Kazokas, W., Brecht, J. K., Hagenmaier, R. D., Bender, R. J., Pesis, E. 1999. Effect of two edible coatings with different permeability characteristics on mango (*Mangifera indica* L.) ripening during storage. Postharvest Biology and Technology. 17, 215-226.
- [32] Chacon, X. R., Contreras-Esquivel, J. C., Montanez, J., Aguilera-Carbo, A. F., Reyes-Vega, M. L., Peralta-Rodriguez, R. D., Sanchez-Brambila, G. 2017. Guar Gum as an Edible Coating for Enhancing Shelf-Life and Improving Postharvest Quality of Roma Tomato (*Solanum lycopersicum* L.). *Journal of Food Quality*. (82), 1-9.

- flavus Growth on the Pistachio Kernel. *Journal of Medicinal Plants.* 2(30), 61-70.
- [48] Javanmard, M. 2012. Application of edible coatings incorporated Sage (*Salvia officinalis*) alcoholic extract for inhibition of *Aspergillus flavus* growth on pistachio kernel. *Food Science and Technology.* 9(34), 85-95.
- [49] Tavakolopour, H., Javanmard, M., zirjani, L. (1389). The effect of inhibitory effect of edible pistachio nuts on the basis of whey protein concentrate and Shirazi multiflora extract on the production of Aflatoxin toxin. *Journal of Food Science and Technology.* 2(3), 53-63.
- [50] Skrinjar, M. M., Nemet, N. T. 2009. antimicrobial effects of spic es and herbs essential oils. *Acta periodica technologica.* 40, 1-220.
- [51] Hasanloo, T., Khavari-Nejad, R., Majidi, E., Ardakani, M. S. 2008. Flavonolignan production in cell suspension culture of *Silybum marianum*. *Pharmaceutical Biology.* 46(12), 876-82.
- [52] Bosquez-Molina, E., Ronquillo-de Jesus, E., Bautista-Banos, S., Verde-Calvo, J. R., Morales-Lopez, J. 2010. Inhibitory effect of essential oils against *Colletotrichum gloeosporioides* and *Rhizopus stolonifera* in stored papaya fruit and their possible application in coatings. *Postharvest Biology and Technology.* 57, 132–137.
- oils: Mechanisms and applications. In *Antimicrobial Compounds.* Springer, Berlin, Heidelberg. Pp 51-81.
- [43] Jiang, T., Lifang F., Xiaolin Zh. 2011. Effect of chitosan coating enriched with thyme oil on postharvest quality and shelf life of shiitake mushroom (*Lentinus edodes*). *Journal of agricultural and food chemistry.* 60(1), 188-196.
- [44] Oms-Oliu, G., Soliva-Fortuny, R., Martin-Beloso, O. 2008. Using polysaccharide-based edible coatings to enhance quality and antioxidant properties of fresh-cut melon. *LWT - Food Science and Technology.* 41, 1862-1870.
- [45] Rojas-Grau, M.A., Tapia, M. S., Martin-Beloso, O. 2008. Using polysaccharide-based edible coatings to maintain quality of fresh-cut Fuji apples. *LWT-Food Science and Technology.* 41(1), 139-147.
- [46] Raybaudi-Massilia, R. M., Mosqueda-Melgar, J., Martin-Beloso, O. 2008. Edible alginate-based coating as carrier of antimicrobials to improve shelf-life and safety of fresh-cut melon. *International Journal of Food Microbiology.* 121(3), 313-327.
- [47] Javanmard, M., Ramazan, Y. 2009. Application of Edible Coatings Incorporated Avishan-e Shirazi (*Zataria multiflora*) Alcoholic Extract for Inhibition of *Aspergillus*

Effect of Arabic gum coating enriched with Shirazi thyme essential oil on quality characteristics of fresh pistachio (*Pistacia vera L* cv. Ahmad-Aghaghi)

Hashemi, M.¹, Shakerardekani, A.^{2*}, Mirzaalian Dastjerdi, A³. Mirdehghan, S. H⁴

1. Ph.D. student, post-harvest physiology and technology, Hormozgan University, Bandar Abbas
2. Assistant Professor, Pistachio Research Center, Horticultural Sciences Research Institute, Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Rafsanjan, Iran
3. Assistant Professor, Department of Horticulture, Hormozgan University, Bandar Abbas
4. Professor. Department of Horticultural, Vali-Asr, University of Rafsanjan, Iran

(Received: 2018/06/13 Accepted: 2019/01/29)

Biodegradable edible coatings, their enrichment with essential oils and their use on the surface of fruits are influential approaches that can reduce the problems of post-harvest management, thereby maintaining the quality of the produce. In this study, different concentrations of Arabic gum (0, 6 and 8% w/v) were used in combination with different concentrations of Shirazi thyme essential oil (0, 0.3 and 0.5% w/v), and their effects were measured with respect to various qualitative characteristics of fresh pistachio nuts which were evaluated for a period of 36 days under conditions of storage at a temperature of $3 \pm 1^\circ\text{C}$. The results showed that the growth of mold and yeast and the growth of aerobic bacteria on the samples were significantly less than in other samples when using the 6% Arabic gum concentration enriched with the essential oil of Shirazi thyme at 0.3 and 0.5%. Also, adding the essential oil of Shirazi thyme (at 0.3 and 0.5%) to the formulation of Arabic gum (6%) managed to reduce the occurrence of water loss from the fresh pistacia and significantly reduced the weight loss from the samples. The addition of essential oil to the Arabic gum coating contributed significantly to the preservation of carbohydrates, chlorophylls, phenolic compounds, and antioxidants in the kernels of the fresh pistachios. Therefore, the use of edible coatings of 6% Arabic gum containing Shirazi thyme essential oil (at 0.3 and 0.5%) can maintain the quality and increase the shelf life of fresh pistachio.

Keywords: Essential oil, Fresh pistachio, Edible coating, Mold growth

---

* Corresponding Author E-Mail Address: shaker@pri.ir

SID

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

کارگاه‌های آموزشی

سرویس ترجمه تخصصی

فیلم‌های آموزشی

کارگاه‌ها و فیلم‌های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

آشنایی با پایگاه‌های اطلاعات علمی بین‌المللی و ترفندهای جستجو
 کارگاه آموزشی

کاربرد نرم افزار SPSS در پژوهش
 کارگاه آموزشی

برپویزی نویسی
 کارگاه آموزشی

کاربرد نرم افزار End Note در استنادهای مقالات و متون علمی
 کارگاه آموزشی

صدور گواهینامه نمایه مقالات نویسنده‌گان در SID